

ปัญหาสาเหตุ

ข้าววัชพืชเกิดจากการผสมข้ามโดยบังเอิญของข้าวป่าที่พบทั่วไปในธรรมชาติกับข้าวปลูก ลูกผสมที่ได้มีการกระจายตัวออกมาหลายลักษณะ จึงมีความหลากหลายทางชีวภาพ และมีการกระจายตัวอยู่ตลอดเวลา ทำให้การป้องกันกำจัดโดยวิธีใดวิธีหนึ่งไม่ได้ผลโดยเด็ดขาด

เหตุใดจึงป้องกันกำจัดได้ยาก

เนื่องจากข้าววัชพืชเป็นข้าวชนิดหนึ่งและมีความหลากหลายทางชีวภาพ จึงเป็นไปได้ที่จะมีสารกำจัดวัชพืชที่จะมีความเลือกทำลายเฉพาะข้าววัชพืช โดยที่ข้าวปลูกไม่เป็นอันตราย ด้วยความหลากหลายทางชีวภาพของข้าววัชพืชดังนั้นจึงเกิดการคัดเลือกตามธรรมชาติ (natural selection) ไม่ว่าเกษตรกรจะเลือกปลูกข้าวโดยวิธีใด มีการปฏิบัติดูแลรักษาอย่างไร จะมีโรค หรือแมลงชนิดใด และเกิดภัยธรรมชาติแบบใดก็ตาม ก็จะมีข้าววัชพืชบางชนิดที่ยังหลงเหลืออยู่และเจริญเติบโตแข่งขันและแพร่ระบาดไปได้อีก

ข้าววัชพืชทำความเสียหายได้อย่างไร

1. ข้าววัชพืชบางชนิดมีต้นสูงและเจริญเติบโตแข่งขันได้ดีกว่าข้าวปลูก ถ้าขึ้นหนาแน่นจะข่มจนข้าวปลูกไม่สามารถเจริญเติบโตขึ้นมาได้และล้มทับต้นข้าว

2. ข้าววัชพืชบางชนิดออกดอกเร็วกว่าข้าวปลูกและเมล็ดส่วนใหญ่ร่วงก่อน จึงไม่ถูกเก็บเกี่ยวไปพร้อมเมล็ดข้าวปลูก ทำให้มีเมล็ดสะสมอยู่ในแปลงนา ซึ่งจะเพิ่มความหนาแน่นมากขึ้นในฤดูต่อไป

3. เมล็ดข้าววัชพืชส่วนใหญ่ร่วงก่อน ไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ จึงทำให้ผลผลิตข้าวลดลงได้ถึง 100 % ขึ้นกับความหนาแน่น

4. เมล็ดข้าววัชพืชที่ร่วงสะสมอยู่ในแปลงนา มีระยะพักตัวไม่ได้ออกขึ้นมาพร้อมกันทั้งหมดบางเมล็ดมีชีวิตรอดอยู่นานมากกว่า 10 ปี ทำให้ยากต่อการกำจัด

5. เมล็ดข้าววัชพืชที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง ถ้าปะปนไปกับผลผลิตข้าวทำให้ถูกตัดราคาจากโรงสี และเกษตรกรไม่สามารถเก็บเมล็ดไว้ทำพันธุ์ได้

